

Uchwała Nr SO-12/0954/88/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 14 kwietnia 2023 roku

w sprawie: wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Rawicz za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 6/2023 ze zm. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 r. w osobach:

Przewodnicząca: Danuta Szczepańska
Członkowie: Zdzisław Drost
Małgorzata Okrent

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy Rawicz sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną z uwagą jak w pkt. IV uzasadnienia

U z a s a d n i e n i e

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Rawicz za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami przedłożone tutaj. Izbie drogą elektroniczną w dniu 30 marca 2023 roku. Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 rok (po zm.), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej (po zm.) na lata 2022–2032 oraz ze sprawozdaniami za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 roku, przedkładanymi Izbie.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową, stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu oraz część tabelaryczną.

1. W części opisowej sprawozdania zawarto informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach budżetu. Omówiono wykonanie dochodów prezentując ich wykonanie z poszczególnych źródeł z podziałem na dochody bieżące i majątkowe z omówieniem dochodów własnych, subwencji, środków pochodzących ze źródeł zagranicznych oraz dotacji z budżetu państwa.

Omówiono realizację wydatków w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej, z uwzględnieniem wydatków bieżących i majątkowych oraz wydatków niewygasających z upływem 2020 roku. W końcowej części sprawozdania omówiono wydatki niewygasające ustalone przez Radę Miejską Gminy Rawicz uchwałą nr XLIII/476/21 z dnia 22 grudnia 2021 r.

2. W części tabelarycznej przedstawiono plan (wg stanu na dzień 1.01.2022 i 31.12.2022r.) i wykonanie dochodów i wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej.
W odrębnych załącznikach zaprezentowano także m.in. wykonanie przychodów i rozchodów budżetu, wydatki majątkowe zaplanowane do realizacji i wykonane w roku 2022, zestawienie dotacji udzielonych z budżetu Gminy, dochody z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, dochody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz wydatki nimi sfinansowane, plan finansowy zadań finansowanych z Funduszu przeciwdziałania COVID-19 i zadań finansowanych z Funduszu Pomocy oraz plan i wykonanie jednostek pomocniczych za 2022 rok.
3. W sprawozdaniu omówiono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich zapisanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp, dokonane w trakcie roku budżetowego.
Szczegółowość danych o uzyskanych dochodach i poniesionych wydatkach wykazanych w sprawozdaniu odpowiada szczegółowości uchwały budżetowej, a zatem spełniony został wymóg z art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych
4. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II.1. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie, za wyjątkiem rozbieżności wykazanych w pkt. V uzasadnienia.

II.2 Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet za rok 2022 został wykonany z nadwyżką budżetu w kwocie 245.044,99 zł (przy planowanym deficycie w kwocie 16.506.320,39 zł), bowiem:

- dochody wykonano w wysokości 183.399.948,40 zł, tj. 99,66 % planu,
- wydatki wykonano w wysokości 183.154.903,41 zł, tj. 91,33 % planu.

Dochody bieżące wykonano w kwocie 165.733.433,06 zł i wydatki bieżące w kwocie 156.836.701,44 zł, co spełnia wymóg z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Przychody zrealizowano w wysokości 33.486.620,27 zł, w tym z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 ustawy w kwocie 23.609.387,31 zł (przy planowanym zaangażowaniu w uchwale budżetowej w kwocie 9.879.707,49 zł) oraz z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 9.877.232,96 zł przy planie wynoszącym 9.536.612,90 zł.

W roku 2022 rozchody budżetu z tytułu kredytów i pożyczek (§ 992) wykonano w kwocie 1.910.000,00 zł, co stanowi 100% planu. W roku 2022 Gmina zaplanowała i wykonała również rozchody w § 991 „Udzielone pożyczki” w kwocie 1.000.000,00 zł (100% planu rozchodów z tego tytułu).

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022.

Na koniec 2022 roku Jednostka posiadała zobowiązania w kwocie 35.790.229 zł (z tytułu kredytów i pożyczek), co stanowi 19,51 % wykonanych dochodów budżetu.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku.

II.3 Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 915.218,33 zł przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w łącznej kwocie 1.205.971,76 zł (rozdział 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0480 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych”, rozdział 75619 – „Wpływy z różnych rozliczeń” § 0270 – „Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym”).

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0480	850.000,00	849.191,97	85153	15.000,00	13.525,00
75619 § 0270	356.779,79	356.779,79	85154	1.713.480,08	803.140,43
			85412	98.552,90	98.552,90
Razem	1.206.779,79	1.205.971,76	Razem	1.827.032,98	915.218,33

Uchwałą Nr LIX/639/23 z dnia 25.01.2023 Rada Miejska Gminy Rawicz wprowadziła do uchwały budżetowej na 2023 rok niewykorzystane w roku 2022 z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 911.006,62 zł.

III. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rawicz realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego.

IV. W wyniku analizy sprawozdania w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S:

- 1) nie stwierdzono (poza groszowymi) przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
- 2) stwierdzono, że suma wykonania wydatków i zobowiązań ogółem przekracza plan w budżecie (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń), i tak:

Dział	Rozdział	§	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wymagalne	wykonanie + zobowiązania (5+6)	przekroczenie (8-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
600	60016	4520	125,00	124,04	120,00	0,00	244,04	119,04
700	70007	4300	1.202.700,00	1.190.070,74	14.207,24	0,00	1.204.277,98	1.577,98
750	75022	3030	417.448,00	399.666,40	33.455,80	0,00	433.122,20	15.674,20
750	75095	3030	255.024,00	255.024,00	21.252,00	0,00	276.276,00	21.252,00
757	75702	8110	2.243.697,55	2.243.697,55	234.337,81	0,00	2.478.035,36	234.337,81
852	85203	4360	3.665,00	3.617,14	70,63	0,00	3.687,77	22,77
855	85502	4260	10.865,30	10.313,87	1.294,17	0,00	11.608,04	742,74

852	85202	4280	360,00	360,00	16,00	0,00	376,00	16,00
855	85502	4300	18.537,65	18.020,52	1.869,18	0,00	19.889,70	1.352,05
855	85502	4360	949,68	949,68	86,05	0,00	1.035,73	86,05
855	85508	4330	220.000,00	208.779,60	17.449,86	0,00	226.229,46	6.229,46
900	90003	4520	80,00	77,21	85,00	0,00	162,21	82,21
900	90004	4520	1.535,00	1.531,10	1.321,00	0,00	2.852,10	1.317,10
900	90015	4270	1.325.300,00	1.311.104,62	68.776,50	0,00	1.379.881,12	54.581,12
900	90017	4360	13.100,00	12.887,57	1.061,64	0,00	13.949,21	849,21
900	90095	4260	6.850,00	6.399,89	1.440,34	0,00	7.840,23	990,23
								339.229,97

Rada Miejska Gminy Rawicz w uchwale Nr XLIII/471/21 z dnia 22 grudnia 2021 r.:

- 1) upoważniła Burmistrza do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynika płatność wykraczająca poza 2022 rok (§ 8 pkt 5),
- 2) ustaliła kwotę 19.600.000,00 zł, do której Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania (§ 9).

Natomiast w uchwale Nr XLIII/470/21 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawicz na lata 2022 - 2032 Rada upoważniła Burmistrza do zaciągania zobowiązań (§ 3 ust. 1):

- 1) związanych z realizacją przedsięwzięć,
- 2) z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania gminy i których płatności wykraczają poza rok budżetowy oraz do przekazywania uprawnień do zaciągania zobowiązań, o których mowa w ust. 1, kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy (ust. 2).

W odniesieniu do przekroczenia w dz.900 rozdz. 90015 w § 4270 Skład Orzekający ustalił, że w załączniku Nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do WPF” zaplanowano w poz. 1.3.1.8 przedsięwzięcie pn. „Usługa oświetlenia na terenie administrowanym przez Gminę Rawicz ...” okres realizacji 2019 do 2023; łączne nakłady finansowe określono w kwocie 3.959.671,07 limity wydatków: w roku 2022 w kwocie 814.333,29 oraz w roku 2023 w kwocie 875.907,81 zł. Limit zobowiązań określono w kwocie 1.690.241,10 zł

W części opisowej sprawozdania stwierdzono, że „w rozdziale 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg wydatkowano kwotę 2 341 800,17 zł, co stanowi 80,07% planu rocznego wynoszącego 2 924 740,41 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana m in. na:

- 1) zakup energii elektrycznej oraz usługę dystrybucji - kwota 726 521,21 zł,
- 3) zakup usług remontowych, w celu konserwacji i modernizacji oświetlenia – kwota 496 771,33 zł,
- 4) modernizację oraz utrzymanie oświetlenia na terenie administrowanym przez gminę Rawicz – kwota 814 333,29 zł. Realizacja tego zadania została omówiona w ramach przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej.
- 5) demontaż i montaż oświetlenia świątecznego - kwota 34 440,00 zł, 6) przesterowanie istniejących opraw oświetlenia drogowego stanowiącego majątek ENEA Oświetlenie (przesterowano 2109 szt. opraw) – kwota 268 291,55 zł. Celem zakupu usługi są oszczędności w kosztach energii elektrycznej, której ceny znacznie wzrosły;

Skład Orzekający wskazuje, iż w załączniku Nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do WPF zaplanowano do realizacji przedsięwzięcie pn. „*Usługa oświetlenia na terenie administrowanym przez Gminę Rawicz*”, które nie może być podstawą do zaciągania zobowiązań w § 4270.

W wykazie przedsięwzięć do WPF nie planuje się zadania pn. „*modernizacja oraz utrzymanie oświetlenia na terenie administrowanym przez gminę Rawicz*”

V. Skład Orzekający stwierdza, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek:

Dział	Rozdział	Paragraf		Plan	Wykonanie
600	60016	4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	16,00	15,84

Odnosnie w/w odsetek, kar i odszkodowań Burmistrz w sprawozdaniu zawarł następujące informacje (str. 172-173):

- w dz. 600 rozdz. 60016 § 4560 – „*Wydatki w kwocie 15,84 poniesione zostały w ramach paragrafu 4560 Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Powyższa kwota została zapłacona po rozliczeniu inwestycji pn. Poprawa bezpieczeństwa w obrębie przejścia dla pieszych na ul. Śląskiej w Masłowie. Inwestycja była realizowana z udziałem dofinansowania z Rządowego Funduszu rozwoju Dróg. W związku z zaniechaniem robót budowlanych przy zjeździe do posesji z kostki betonowej, który został wykonany w innym projekcie, Wojewoda wezwał gminę do zwrotu części dofinansowania w kwocie 4.015,56 zł oraz zapłaty odsetek w kwocie 15,84 zł”.*

VI. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, następujące uchybienia:

- 1) W części opisowej sprawozdania przedstawiającej realizację przedsięwzięć wskazanych w wieloletniej prognozie finansowej (str. 136) odnosnie zadania „Zagospodarowanie terenu targowiska miejskiego przy ul. Marcinkowskiego”, podano, iż ww. zadanie znajduje się w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku 2022 do łącznej kwoty 5.640 zł, podczas gdy z uchwały Nr LVII/619/22 z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie wykazu wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2022 oraz ustalenia ostatecznego terminu ich dokonania, wynika że wydatek niewygasający na przedmiotowe zadanie wynosi 27.982,50 zł.
- 2) Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nie zostało wykonane w 100% w rozdziałach: 75085, 80101, 80104, 80107, 80149, 80150, 80195 oraz 90017. Na stronie 146 sprawozdania Burmistrz wyjaśnia, iż „*wynika to z przeszacowania kwot planowanych*”.

Skład Orzekający wskazuje, iż stosownie do przepisu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 923 ze zm.), równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę

stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów, o których mowa w art. 5 ust. 1-3. Z kolei, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 43, poz. 349) podstawę naliczenia odpisu, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy).

VII. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2022.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

**Przewodnicząca
Składu Orzekającego**

Danuta Szczepańska

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.